

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име
Прича (Никола) Милош

Датум и место рођења
26. септембар 1980.

Основне студије

Универзитет
Универзитет у Нишу

Факултет
Правни факултет

Студијски програм

Звање

Година уписа
1999.

Година завршетка
2004.

Просечна оцена
9.45

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет

Факултет

Студијски програм

Звање

Година уписа

Година завршетка

Просечна оцена

Научна област

Наслов завршног рада

Докторске студије

Универзитет
Универзитет у Нишу

Факултет
Правни факултет

Студијски програм
Докторске академске студије права

Година уписа
2008.

Остварен број ЕСПБ бодова
120

Просечна оцена
9.83

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Експропријација као правни институт
(Expropriation as a Legal Institute)

Наслов теме докторске дисертације

др Предраг Димитријевић, редовни професор Правног факултета
Универзитета у Нишу

Број и датум добијања
сагласности за тему
докторске дисертације

8/18-01-002/15-022 од 18.03.2015. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна
348

Број поглавља
Увод, пет глава, закључак и књижевност

Број слика (шема, графика)

Број табела

Број прилога

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА

који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

Р. бр.

Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице

Категорија

Милош Прица, О појму и правном карактеру одрживог развоја: да ли постоји еколошко право, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 67/2014, стр. 291-318.

1 У чланку се излаже појам, опсег и легитимитет идеје одрживог развоја. У првом делу чланка анализирана је међународноправна легислатива и јудикатура о заштити животне средине. Мишење је аутора да идеја одрживог развоја на међународном плану није задобила ранг и домаћи правни начела, нити је успостављен систем еколошког права у нормативном смислу. С друге стране, полазећи од чињенице да начело одрживог развоја у унутардржавном праву није укорењено у јудикатури нити у правној свести, аутор утврђује својство одрживог развоја као чисто декларативног – више идеолошког, него правног – начела. С тим у вези, у чланку се излажу појам и класификација правних начела, као и неопходне претпоставке за обликовање регулативног правног карактера начела одрживог развоја.

Милош Прица, О циљевима и збиљској утемељености одрживог развоја на почетку 21. века, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 68/2014, стр. 229-248.

2 Чланак представља продужетак горе поменутог члanka. Ауторова разматрања овде се усредоточују на питање телевошке уобличености и збиљске утемељености одрживог развоја на почетку 21. века. Критички је сагледано становиште о међугенерацијској солидарности као основном циљу одрживог развоја. Аутор настоји да објасни смисао и значај схватања о прожимању економске, еколошке и социјалне димензије одрживог развоја, са етичким минимумом, из којег би извирало и коме би се потчињавало целокупно људско делање. Имајући то у виду, у чланку је размотрена збиљска утемељеност еколошке, економске и социјалне димензије идеје одрживог развоја у систему неолибералног глобализациског капитализма (империјализма), са посебним освртом на технику владања тајних властодржаца.

Милан Петровић, Милош Прица, Устав Републике Србије од 2006. као правни облик страначке олигократије, Теме, бр. 4/2013, стр. 1555-1565.

3 Рад полази од плуралистично-партијске нарави савремене државе, у којој се страначка олигократија издаје за меру и икону демократије. Разматрање односа политичких странака и демократије аутори темеље на схватањима знаменитих правних и политичких теоретичара. По мишљењу аутора један од основних проблема уставне политике у савременом репрезентативном режиму је ограничавање свемоћи политичких странака. Зато се писци члanca залажу за увођење једног сената чувара устава као другог дома Парламента, који би се ослањао на друштвене корпорације-институције и професионалне синдикате.

4 Милош Прица, Управна ствар у српској управнopravnoј доктрини, Приступ правосуђу – инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије: тематски зборник радова, Ниш, 2009, стр. 125-133. Чланак је објављен и на енглеском језику: Милош Прица, *The Concept of Administrative Matter of Law the Doctrine of Serbian Administrative Law*, Facta universitatis. Series Law and Politics, Ниш, 2009, стр. 57-64.

У чланку су предочена становишта посленика српске управнopravne доктрине о појму и обележјима управне ствари. У завршном делу рада, аутор предочава сопствено виђење о обележјима управне ствари.

5 Милош Прица, Ограничавање приватности државном интервенцијом заснованој на примени информационих технологија, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш, 2012, стр. 445-462.

Рад је посвећен само једном аспекту приватности – личним подацима, који у данашњим правним поретцима бивају подвргнути различитим видовима државне интервенције. Аутор настоји да покаже да задирање у приватност појединца интервенцијом јавне власти, премда законито, може бити легитимно (оправдано) и

нелегитимно (непоправдано). Особиту пажњу аутор посвећује неоправданом ограничавању приватности појединца, у светлу примене нових информационих технологија у савременом информационом друштву, што доводи до промене природе и сврхе конвенционалних (традиционалних) захвата државе у приватну сферу појединца.

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о **ДА** високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

Кандидат Милош Прица испуњава све услове да приступи јавној одбрани докторске дисертације

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

У првом делу дисертације, аутор разматра проблем одређивања појма правног института, из угла правне науке и позитивног права. Разматра се однос између правног поретка, институционалног поретка и јавног поретка, а особиту пажњу кандидат посвећују објашњавању разлике између правног поретка и правног система, у чијој основи лежи однос правне науке према унутардржавном праву. Посебан значај кандидат придаје правним облицима као другоредним (вишим) видовима технике правног уређивања. То су: правне ствари (законске, политичке, грађанскоправне, управне и судске), правне ситуације (генералне, специјалне, индивидуалне, објективне и субјективне) и правни институт као систем типичних правних ситуација и правних ствари. По ауторовом мишљењу, правни институт је појмовна зграда проистекла из синтезе претходно размотрених прворедних правних облика и појмова у важећем праву.

У погледу теме дисертације, ауторово је полазиште да одређивање појма експропријације као правног института није нимало лак задатак, имајући у виду да је правни пут за спровођење експропријације и ужи и шири од експропријације у материјалном смислу. С једне стране, правни режим експропријације представља начин успостављања, не само експропријације у материјалном смислу, већ и појединих правних института – различитих од експропријације у материјалном смислу. То, по мишљењу кандидата, значи да поред експропријације у материјалном смислу, постоји и експропријација у формалном смислу. С друге стране, експропријација у материјалном смислу премаша оквире експропријације у формалном смислу, било као део законског правног уређивања правних односа поводом својине, било као део правног уређивања појединих правних предмета у поступцима пред судовима и другим органима. Имајући то у виду, аутор користи метод *genus proximum et differentia specifica*, подразумевајући под општим појмом одузимање или ограничавање својине у јавном интересу праћено накнадом власнику непокретности. У другом делу дисертације, пажња је посвећена случајевима одузимања и ограничавања приватне својине праћене накнадом сопственику непокретности, ван поступка формалне експропријације или уз аналогну примену накнаде која прати експропријацију у формалном смислу. Аутор поменуте случајеве именује квазиекспропријацијом, анализирајући три облика квазиекспропријације: експропријацију као начело из којег произлази норма за регулисање грађанскоправних односа, фактичку експропријацију и индиректну експропријацију.

У трећем делу експропријације кандидат најпре предочава претпоставке за спровођење експропријације у формалном смислу, а у продужетку следи излагање о експропријацији у формалном смислу као предмету уставног и законског регулисања. Затим се приступа разматрању предмета и облика експропријације у формалном смислу, што је основа за утврђивање појма експропријације у материјалном смислу. Ауторово је гледиште да експропријација у формалном смислу подразумева правни пут за одузимање или ограничавање права својине у јавном интересу – у појединачном случају, али се у следству тог одузимања или ограничавања успостављају различити и бројни правни режими. Разлика између тих режима у суштини говори да су у питању различити правни институти, а заједничко им је то да су успостављени путем експропријације у формалном смислу. Кандидат настоји да аргументује властиту тезу да постоји *differentia specifica*

која дели експропријацију у материјалном смислу од других правних института припадајућих експропријацији у формалном смислу те од квазиекспропријације и других индивидуалних аката одузимања приватне својине – а то је, по ауторовом мишљењу, могућност деекспропријације. У овом делу дисертације изложени су и историјски типови експропријације.

У четвртом делу дисертације, кандидат анализира правни карактер експропријације. Обрађује се питање правног карактера експропријације на тројећи општег, приватног и јавног интереса. Затим се излаже ток правног уређивања експропријације, од управне ствари (повојом утврђивања јавног интереса и доношења решења о експропријацији), уговорне и судске ствари (у погледу утврђивања накнаде за експроприсану непокретност) те уговорне, управне и судске ствари - поводом деекспропријације. У даљем делу овога поглавља разматран је правни карактер накнаде за експроприсану непокретност, као и правни карактер експропријације у светлу поделе права на јавно и приватно.

Последња глава дисертације посвећена је питању правних начела и правних стандарда као изразу правне телесологије у поретку правне државе и у материји експропријације. Нарочита пажња посвећена је тзв. фактичкој експропријацији – облику који, по ауторовом мишљењу, снажно нарушава владавину права у поретку Републике Србије.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Сви постављени циљеви су остварени, можда и више од онога што је, сагласно садржају пријаве теме, аутор очекивао и навестио. Основни циљ дисертације: утврђивање правнонаучног појма експропријације, правног карактера и правне телесологије експропријације – у потпуности је остварен. Остварени су и посебни циљеви дисертације, предочени у пријави теме за израду дисертације. Више од циљева приказаних у пријави теме, постигнуто је првим делом дисертације, одређивањем појма правног института као правног облика.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Научни допринос дисертације изражен је ауторним гледиштем да је експропријација као правни институт појмовна зграда саздана од експропријације у формалном смислу, експропријације у материјалном смислу и квазиекспропријације. С тим у вези је ауторово настојање да у дисертацији докаже да постоји *differentia specifica* која дели експропријацију у материјалном смислу од других правних института припадајућих експропријацији у формалном смислу те од квазиекспропријације и других индивидуалних аката одузимања приватне својине – а то је могућност деекспропријације.

Поред утврђивања правнонаучног појма експропријације, њеног правног основа и правног карактера елемената њеног правног режима, у раду се излажу облици експропријације и квазиекспропријације, у упоредном праву и у праву Србије, као и историјски типови експропријације. Осим тога, у дисертацији се предочава схватање о појму правног система и правног института, затим гледиште о разлици између јавног и приватног права; законским, политичким, грађанским, управним, и судским стварима, као и схватање о правним начелима као изразу правне телесологије у материји експропријације.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Докторска дисертација је резултат самосталног научног рада кандидата, посебно када се има у виду настојање кандидата да изврши синтезу гледишта заступљених у правној књижевности, као и да изнад појединости правног режима експропријације постави целину експропријације као правног института. Самосталност научног рада кандидата види се и у томе што дисертација доноси теоријска гледишта кандидата наспрам питања разматраних у раду.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Комисија је мишљења да докторска дисертација кандидата Милоша Прице испуњава критеријуме и услове за одбрану на начин како су прописани Законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета. Комисија је утврдила да постоји усклађеност између пријаве теме и коначног текста дисертације, да се ради о оригиналном начину анализирања проблема истраживања, да је дисертација резултат самосталног рада кандидата и да као таква представља несумњив научни допринос.

Саобразно наведеном, Комисија даје позитивну оцену дисертације под називом „Експропријација као правни институт“ и предлаже Научно-наставном већу Правног факултета Универзитета у Нишу да одобри јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовању Комисије	8/18-01-007/16-027		
Датум именовања Комисије	13.10.2016.		
Р. бр.	Име и презиме, звање		
	проф. др Борче Давитковски		
1.	Право (Научна област)	Правни факултет „Јустинијан Први“ Универзитета у Скопљу	председник (Установа у којој је запослен)
2.	Право (Научна област)	проф. др Предраг Димитријевић	ментор, члан (Установа у којој је запослен)
3.	Право (Научна област)	доц. др Дејан Вучетић	члан (Установа у којој је запослен)
	Правни факултет Универзитета у Нишу		

Потпис

Ниш,

15. 12. 2016.